

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

IV. ÚS 512/2021-14

Ústavný súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu Libora Duľu (sudca spravodajca) a zo sudcov Ladislava Duditša a Miroslava Duriša v konaní podľa čl. 127 Ústavy Slovenskej republiky o ústavnej sťažnosti sťažovateľky obchodnej spoločnosti **VAREZ INTERIER, s. r. o.**, Unín 32, IČO 36 243 370, zastúpenej spoločnosťou Právne centrum s. r. o., Mýtna 42, Bratislava, IČO 36 698 873, v mene ktorej konajú konateľ a advokát JUDr. Juraj Bystrický, PhD., a konateľka a advokátka JUDr. Katarína Bystrická, proti postupu Okresného súdu Banská Bystrica v konaní vedenom pod sp. zn. 24 Ek 720/2020 takto

r o z h o d o l :

Ústavnú sťažnosť **o d m i e t a .**

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavná sťažnosť sťažovateľky a skutkový stav veci

1. Sťažovateľka sa ústavnou sťažnosťou doručenou ústavnému súdu 29. októbra 2020 domáha vyslovenia porušenia svojich základných práv podľa čl. 20 ods. 1 a čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“), práva podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) a práva podľa čl. 1 Dodatkového protokolu k Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dodatkový protokol“) postupom Okresného súdu Banská Bystrica (ďalej len „okresný súd“) v konaní vedenom pod sp. zn. 24 Ek 720/2020 a jeho uzneseniami č. k. 24 Ek 720/2020 z 20. júla 2020 a 11. septembra 2020 (spolu ďalej aj „napadnuté uznesenia“). Navrhuje, aby ústavný súd zrušil napadnuté uznesenia, vec vrátil okresnému súdu na ďalšie konanie a priznal jej náhradu trov konania pred ústavným súdom.

2. Z ústavnej sťažnosti a pripojených príloh vyplývajú tieto skutkové okolnosti:
3. Sťažovateľka sa návrhom na vykonanie exekúcie doručeným okresnému súdu 22. apríla 2020 domáhala od povinného [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ] (ďalej len „povinný“), vymoženía pohľadávky v sume 440 eur s príslušenstvom na základe exekučného titulu – platobného rozkazu Okresného súdu Malacky č. k. 16 Ro 2153/2013 z 25. marca 2014.
4. Sťažovateľka si v tomto návrhu na vykonanie exekúcie uplatnila celé príslušenstvo vrátane všetkých nákladov, ktoré jej vznikli v súvislosti s vymáhaním jej pohľadávky do okamihu podania tohto návrhu vrátane nákladov, ktoré jej vznikli v exekučnom konaní vedenom súdnym exekútorom JUDr. Tomášom Peltznerom, Jakubovo námestie 15, Bratislava, pod sp. zn. EX 492/2014 (ďalej len „stará exekúcia“).
5. Okresný súd listom z 2. júna 2020 vyzval sťažovateľku, aby okrem iného v konaní vedenom pod sp. zn. 24 Ek 720/2020 odstránila trovy právneho zastúpenia, súdny poplatok a hotové výdavky súvisiace s podaním návrhu na vykonanie starej exekúcie. Sťažovateľka zotrvala na vymožení týchto nárokov s tým, že uvedené náklady tvoria príslušenstvo jej pohľadávky a priamo súvisia s vymožením jej pohľadávky proti povinnému.
6. Okresný súd uznesením č. k. 24 Ek 720/2020 z 20. júla 2020 (ďalej aj „uznesenie o zamietnutí časti návrhu“) návrh sťažovateľky na vykonanie exekúcie v časti nákladov spojených s uplatnením pohľadávky v sume 72,01 eur a v časti týkajúcej sa iných trov v exekučnom konaní v sume 42 eur zamietol.
7. Okresný súd uznesením č. k. 24 Ek 720/2020 z 11. septembra 2020 (ďalej aj „uznesenie o zamietnutí sťažnosti“) sťažnosť sťažovateľky proti uzneseniu okresného súdu č. k. 24 Ek 720/2020 zamietol a určil, že sťažovateľka nemá nárok na náhradu trov konania o sťažnosti.

II.

Argumentácia sťažovateľky

8. Sťažovateľka v rámci svojej sťažnostnej argumentácie predovšetkým tvrdí, že výdavky, ktoré musela znášať v súvislosti s vymáhaním svojej pohľadávky v starej exekúcii v sume 72,01 eur jej vznikli už v roku 2014 a nesúvisia s podaním opätovného návrhu na vykonanie exekúcie. Táto suma predstavuje podľa jej názoru príslušenstvo pohľadávky ako náklad spojený s jej uplatnením, pričom predmetné príslušenstvo pohľadávky nemusí byť v súčasnosti a nemuselo byť ani v minulosti priznané exekučným titulom. Vo vzťahu k sume 42 eur, ktorá predstavuje sťažovateľkou uhradené trovy starej exekúcie ukončenej *ex lege* za podmienok ustanovených v zákone č. 233/2019 Z. z. o ukončení niektorých exekučných konaní a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej len „zákon o ukončení niektorých exekučných konaní“), poukazuje na dôvodovú správu k § 6 a § 9 tohto zákona. Z uvedených častí dôvodovej správy podľa jej názoru vyplýva, že pri podaní opätovného návrhu na vykonanie exekúcie, čo je aj jej prípad, môže ako oprávnená požadovať od povinného úhradu paušálnych trov ako nákladov spojených s uplatnením pohľadávky, ako aj to, že v prípade podania opätovného návrhu na vykonanie exekúcie sa „nové“ exekučné konanie vedie už podľa predpisov platných a účinných v čase podania opätovného návrhu na začatie exekúcie, pričom oprávnený má nárok len na náhradu súdneho poplatku za návrh. Podľa dôvodovej správy

oprávnený nemá nárok na náhradu iných trov spojených s podaním opätovného návrhu na vykonanie exekúcie, avšak môže požadovať úhradu paušálnych trov od povinného ako náklady spojené s uplatnením pohľadávky.

9. Vo vzťahu k ňou uplatnenej argumentácii poukazuje aj na znenie § 199a ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 233/1995 Zb. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti (Exekučný poriadok) a o zmene a doplnení ďalších zákonov v znení účinnom od 1. apríla 2020 (ďalej len „Exekučný poriadok“), v zmysle ktorého trovami oprávneného sú výdavky na zastupovanie v exekučnom konaní v súvislosti s podaním návrhu na vykonanie exekúcie a v súvislosti s návrhom povinného na zastavenie exekúcie, výdavky na zaplatený súdny poplatok a hotové výdavky spojené s podaním návrhu na vykonanie exekúcie, ako aj na § 200 ods. 1 Exekučného poriadku v znení účinnom do 31. marca 2017, podľa ktorého oprávnený a exekútor majú nárok na náhradu trov potrebných na účelné vymáhanie nároku. Na základe uvedeného tvrdí, že v zmysle starej, ako aj novej právnej úpravy má nárok na náhradu trov súvisiacich s účelným vymáhaním jej pohľadávky, čo podľa hmotného práva (§ 121 ods. 3 Občianskeho zákonníka) zodpovedá inštitútu príslušenstva pohľadávky.

10. Okresný súd podľa jej názoru rozhodol v rozpore s úmyslom zákonodarcu a v rozpore s princípom právnej istoty, keď legitímne očakávala, že okresným súdom jej nebude odňaté právo na vymáhanie jej pohľadávky vrátane jej príslušenstva.

III.

Predbežné prerokovanie ústavnej sťažnosti

11. V úvode tejto časti ústavný súd poukazuje na to, že sťažovateľka v petite ústavnej sťažnosti namieta porušenie svojich práv výlučne postupom okresného súdu v konaní vedenom pod sp. zn. 24 Ek 720/2020. Ústavný súd viazaný rozsahom a dôvodmi ústavnej sťažnosti [§ 45 zákona č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“)], v ktorej sťažovateľka výslovne namieta porušenie svojich práv aj napadnutými uzneseniami, na čo nadväzuje aj tá časť petitu jej ústavnej sťažnosti, v ktorej žiada zrušiť napadnuté uznesenia, ustálil predmet konania tak, ako to je uvedené v bode 1 tohto uznesenia.

12. Podstatou ústavnej sťažnosti je tvrdené porušenie základných práv sťažovateľky podľa čl. 20 ods. 1 a čl. 46 ods. 1 ústavy, práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru a práva podľa čl. 1 dodatkového protokolu postupom okresného súdu v konaní vedenom pod sp. zn. 24 Ek 720/2020 a napadnutými uzneseniami, ktorými okresný súd v časti zamietol jej návrh na vykonanie exekúcie a následne zamietol jej sťažnosť.

III.1. K namietanému porušeniu základných práv podľa čl. 20 ods. 1 a čl. 46 ods. 1 ústavy, práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru a práva podľa čl. 1 dodatkového protokolu uznesením okresného súdu č. k. 24 Ek 720/2020 z 20. júla 2020:

13. Ústavný súd stabilne vo svojej judikatúre týkajúcej sa otázky právomoci ústavného súdu na prerokovanie sťažnosti v konaní podľa čl. 127 ods. 1 ústavy uvádza, že právomoc ústavného súdu poskytnúť ochranu základným právam a slobodám je daná iba vtedy, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhodujú všeobecné súdy. Ústavný súd sa pri uplatňovaní svojej právomoci riadi

zásadou, že všeobecné súdy sú ústavou povolané chrániť nielen zákonnosť, ale aj ústavnosť, a preto je právomoc ústavného súdu subsidiárna a nastupuje až vtedy, ak nie je daná právomoc všeobecných súdov (m. m. IV. ÚS 236/07).

14. Sťažovateľka mala k dispozícii na ochranu označených práv proti uzneseniu okresného súdu č. k. 24 Ek 720/2020 z 20. júla 2020 vydanému vyšším súdnym úradníkom opravný prostriedok, a to sťažnosť, ktorú aj využila. Príslušným na poskytnutie ochrany proti namietanému porušeniu práv sťažovateľky bol sudca okresného súdu, ktorý o jej sťažnosti rozhodoval. Ústavný súd preto konštatuje, že nemá právomoc na prerokovanie ústavnej sťažnosti v časti smerujúcej proti uzneseniu okresného súdu č. k. 24 Ek 720/2020 z 20. júla 2020, a preto ústavnú sťažnosť v tejto časti odmietol podľa § 56 ods. 2 písm. a) zákona o ústavnom súde.

III.2. K namietanému porušeniu základného práva podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru uznesením okresného súdu č. k. 24 Ek 720/2020 z 11. septembra 2020:

15. Ústavný súd po oboznámení sa s uznesením o zamietnutí sťažnosti, ktoré posudzoval v spojení s uznesením o zamietnutí časti návrhu, konštatuje, že okresný súd sa adekvátnym spôsobom vysporiadal so všetkými námietkami, ktoré sťažovateľka predniesla v totožnom rozsahu v ústavnej sťažnosti, ako aj v jej podaní, ktoré bolo okresnému súdu doručené 3. júla 2020, ako i v podanej sťažnosti proti uzneseniu o zamietnutí časti návrhu.

16. Konkrétne okresný súd poukázal predovšetkým na skutočnosť, že dôvodová správa nie je právne záväzným výkladom normatívneho textu, ktorý podáva jedine súd (porovnaj bod 14 uznesenia o zamietnutí časti návrhu, pozn.). V tejto súvislosti okresný súd zdôraznil, že aj keď sa možno domnievať, že dôvodová správa vyjadruje úmysel zákonodarcu, v tomto konkrétnom prípade možno s uvedeným výrazným spôsobom polemizovať. Podstatnou pre okresný súd bola skutočnosť, že zákon o ukončení niektorých exekučných konaní bol dotknutý viacerými zmenami aj pri prerokovaní v Národnej rade Slovenskej republiky, pričom z obsahu celej dôvodovej správy je zrejmé, že nekorešponduje s prijatým normatívnym textom zákona vo viacerých bodoch, na ktoré v konkrétnostiach okresný súd poukázal. V tomto kontexte okresný súd poukázal na § 9 ods. 3 zákona o ukončení niektorých exekučných konaní, z ktorého textu podľa jeho názoru bez akýchkoľvek pochybností vyplýva, že okrem náhrady súdneho poplatku za návrh oprávnený nemá nárok na náhradu trov spojených s jeho podaním.

17. V tejto súvislosti považuje ústavný súd za podstatné poukázať na to, že zmysel a účel možno nepochybne abstrahovať aj z autentických dokumentov vypovedajúcich o vôli a zámeroch zákonodarcu, medzi ktorých obsahové zdroje nepochybne patrí aj dôvodová správa. Práca s dôvodovou správou na účely výkladu normatívneho textu má svoje vnútorné aplikačné limity. Spravidla o nej možno uvažovať v prípadoch, ak znenie normatívneho textu pripúšťa viacero výkladových alternatív, ak je však doslovné znenie interpretovanej právnej úpravy dostatočne jasné, je potom takéto znenie rozhodujúce.

18. Z ústavnoprávneho hľadiska je pre posúdenie sťažnostných námietok ďalej podstatné, že okresný súd v uznesení o zamietnutí sťažnosti na zdôraznenie správnosti uznesenia o zamietnutí časti návrhu explicitne uviedol, že z § 48 ods. 2 Exekučného poriadku bez pochybností vyplýva, že pre podanie návrhu na vykonanie exekúcie sa vyžaduje exekučný titul, ktorým sťažovateľka na vymoženie súm 72,01 eur a 42 eur nedisponuje, pričom normatívny text § 9 ods. 1 zákona

o ukončení niektorých exekučných konaní vylučuje (ako *lex specialis*, pozn.) použitie § 199a ods. 1 Exekučného poriadku, na ktorý sťažovateľka poukazuje aj v ústavnej sťažnosti, s výnimkou výdavkov za uhradený súdny poplatok (bod 21 uznesenia o zamietnutí sťažnosti, pozn.).

19. Okresný súd v uznesení o zamietnutí časti návrhu, ktoré vydal vyšší súdny úradník a s ktorého závermi sa stotožnil pri rozhodovaní o sťažnosti sudca okresného súdu, poukázal aj na to, že upovedomenie o zastavení starej exekúcie s výzvou na úhradu paušálnych trov je exekučným titulom. Avšak označený exekučný titul zakladá oprávnenie súdneho exekútora vymáhať paušálne trovy od oprávneného. Uvedený exekučný titul nezaväzuje k plneniu povinného (ktorému sa ani nedoručuje) a ani nie je vydaný v prospech oprávneného. Oprávnený tak nedisponuje exekučným titulom na vymáhanie paušálnych trov od povinného. Úhradou paušálnych trov oprávneným súdnemu exekútorovi totiž podľa názoru okresného súdu nedochádza k prechodu práva z exekučného titulu (zo súdneho exekútora na oprávneného) a ani nedochádza k prechodu uloženej povinnosti z exekučného titulu (z oprávneného na povinného).

20. Okresný súd na základe už uvedeného dospel k právnomu záveru, že oprávnený má opätovným návrhom na vykonanie exekúcie právo uplatniť si nárok len na to, čo mu priznáva exekučný titul, na podklade ktorého sa má exekúcia vykonať, a nárok na náhradu súdneho poplatku, ktorý bol povinný zaplatiť za podanie tohto návrhu. Pokiaľ okresný súd na základe uvedenej myšlienkovej konštrukcie dospel k záveru, že z § 9 ods. 3 zákona o ukončení niektorých exekučných konaní vyplýva, že oprávnený nemá nárok domáhať sa súdneho poplatku za vydanie poverenia v starej exekúcii, ale ani trov právneho zastúpenia v tomto exekučnom konaní, čo ho viedlo k zamietnutiu sťažnosti sťažovateľky, nemožno jeho záver považovať za ústavne neutržateľný.

21. K argumentácii sťažovateľky, podľa ktorej uvedené paušálne trovy starej exekúcie v sume 42 eur a trovy starej exekúcie v sume 72,01 eur predstavujú príslušenstvo jej pohľadávky, ktoré nemusí byť v súčasnosti a nemuselo byť ani v minulosti priznané exekučným titulom, je potrebné uviesť, že tento jej právny názor má možno oporu v dôvodovej správe vydannej k zákonu o ukončení niektorých exekučných konaní, ale zároveň je v zjavnom rozpore s jasne formulovaným zákonným textom. Ako už bolo naznačené (bod 17), v prípadoch vzájomného významového konfliktu medzi doslovným výkladom normatívneho textu a subjektívne historickým výkladom nemôže ani jasne formulovaný úmysel zákonodarcu vyjadrený v dôvodovej správe prevážiť nad jasne formulovaným textom právnej úpravy, pretože z hľadiska právnej istoty adresátov normatívneho pôsobenia zákonodarcu nie je rozhodujúce to, čo normotvorca chcel v texte právneho predpisu vyjadriť, ale to, čo skutočne vyjadril, pretože len daný text bol verejne vyhlásený.

22. Bez významu nie je ani skutočnosť, že sťažovateľka sa uchádza o ústavnú ochranu v súvislosti s právnou vecou, ktorej podstatou je nárok v sume 114,01 eur, t. j. ide nepochybne o právnú vec, ktorú možno označiť ako bagateľnú. Opodstatnenosť sťažnosti podľa čl. 127 ods. 1 ústavy v takejto veci prichádza do úvahy iba v prípadoch extrémneho vybočenia zo štandardov uplatňovaných v rozhodovacej činnosti všeobecných súdov, ktoré môžu mať za následok porušenie ústavou garantovaných základných práv a slobôd (m. m. IV. ÚS 358/08, IV. ÚS 94/2014, II. ÚS 810/2016).

23. Ústavný súd konštatuje, že uznesenie okresného súdu o zamietnutí sťažnosti nenesie znaky extrémneho vybočenia zo štandardov uplatňovaných v rozhodovacej činnosti všeobecných súdov a argumentácia okresného súdu je akceptovateľná a v nijakom prípade ju nemožno označiť za arbitrárnu. Okresný súd jasne, zrozumiteľne a logicky vysvetlil, akými úvahami sa pri svojom

posúdení spravoval. Ústavný súd za týchto okolností nemá ústavne relevantný dôvod a ani oprávnenie na to, aby prehodnocoval skutkové a právne závery okresného súdu a tieto následne podroboval ústavnoprávnej korekcii. Skutočnosť, že sťažovateľka sa s právnym názorom uvedeným v uznesení okresného súdu nestotožňuje, nemôže sama osebe viesť k záveru o zjavnej neodôvodnenosti tohto názoru a ani nezakladá oprávnenie ústavného súdu nahradiť názor okresného súdu svojím vlastným.

24. Vzhľadom na uvedené ústavný súd ústavnú sťažnosť sťažovateľky v tejto časti odmietol podľa § 56 ods. 2 písm. g) zákona o ústavnom súde ako zjavne neopodstatnenú.

25. Nad rámec už uvedeného ústavný súd bez toho, aby sťažovateľka na danú skutočnosť osobitne upriamila pozornosť, považuje za podstatné ďalej uviesť, že súčasťou jeho rozhodovacej činnosti je séria rozhodnutí o odmietnutí ústavných sťažností týkajúcich sa vtedajšími sťažovateľmi neúspešne predpokladaného porušenia ich základných práv výzvami na úhradu trov starých exekúcií v upovedomeniach o zastavení starých exekúcií vydaných súdnymi exekútormi podľa zákona o ukončení niektorých exekučných konaní, ktorých obsahovou súčasťou je aj formulácia, podľa ktorej *„sťažovateľovi nič nebráni podať opätovne návrhy na vykonanie týchto exekúcií podľa § 9 zákona č. 233/2019 Z. z., v rámci ktorých si môže uplatniť aj náhradu paušálnych trov starej exekúcie ako náklad spojený s uplatnením pohľadávky“*, pričom táto nemá žiaden ústavnoprávne relevantný význam pre posudzovanie tejto veci alebo vecí obdobnej povahy.

26. V danom prípade nejde o vyslovenie ústavnoprávne významného právneho názoru, keďže tento sa netýka podstaty rozhodovania ústavného súdu pri posudzovaní skôr podaných ústavných sťažností (*ratio decidendi*), ale budúceho možného návrhového uplatnenia náhrady paušálnych trov starej exekúcie. Citovanú formuláciu je preto potrebné vnímať len ako deklaráciu procesnej legitímácie sťažovateľa spojenej s možnosťou podania opätovného návrhu na vykonanie exekúcie (teda načrtnutia popísanej možnosti), nie však odobrením dôvodnosti predmetnej náhrady, teda legitímácie vecnej. Tá môže byť, samozrejme, posúdená až v konaní, v ktorom k posudzovaniu uplatneného nároku dôjde, nie vopred a hypoteticky.

III.3. K namietanému porušeniu základného práva podľa čl. 20 ods. 1 ústavy a práva podľa čl. 1 dodatkového protokolu uznesením okresného súdu č. k. 24 Ek 720/2020 z 11. septembra 2020:

27. K namietanému porušeniu týchto práv je potrebné uviesť, že sťažovateľka namieta porušenie označených práv v spojení, resp. v nadväznosti na namietané porušenie svojho základného práva podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru. Keďže ústavný súd dospel k záveru, že v tomto prípade nedošlo k porušeniu jej základného práva podľa čl. 46 ods. 1 ústavy ani práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru, je zjavné, že nemohlo dôjsť ani k porušeniu týchto ňou označených práv.

28. Vzhľadom na uvedené ústavný súd odmietol aj túto časť ústavnej sťažnosti podľa § 56 ods. 2 písm. g) zákona o ústavnom súde ako zjavne neopodstatnenú.

29. Keďže ústavná sťažnosť sťažovateľky bola odmietnutá ako celok už pri jej predbežnom prerokovaní, rozhodovanie o jej ďalších návrhoch v uvedenej veci stratilo opodstatnenie, preto sa nimi ústavný súd už nezaoberal.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu ústavného súdu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 12. októbra 2021

Libor Duľa
predseda senátu